

Сызонта
2 харчы

С. СЕМЕНОВ,
художник.

ОКТАБРЬ КҮНҮН

А Н Н Ы Н А Н

ССКП Саха уобаластаабы комитетын бастакы секретара депутат Г. И. ЧИРЯЕН
 ССРС Верховнай Советын уочарата суох VII сессиятыгар эпиитэ

Табаарыс депутаттар! Бу күн-нарга советский норуот бүтүүнэ, прогрессивнай киһи аймах бүтүүнэ Советтар дойдуларын саҥа Конституциятын ылынар ССРС Верховнай Советын уочарата суох VII сессиятын үлэтин дириг интернационалист уонна болорто-лоохтук катээн короллор. ССКП КК Генеральнай секретара, ССРС Верховнай Советын Президиумун Председателя, Конституционный Комиссия Председателя табаарыс Леонид Ильич Брежнев чаһыл-хай уонна бары өттүнэн дакаас-табыллаах дакылаатыгар саҥа Конституцияны ылымны иадаа-лааччылар олохтоон кордор-лунуу, Конституция сүрүн бала-һыанналар характеристикала-нылар, Конституция бырайыагын норуот бүтүүнэ дүүллэһитин түмүктөрө оҥоһулунулар. Саха АССР-тан депутаттар дакылаат бары балаһыаньаларын уонна түмүктөөһүнүн бүүс-бүтүнүү уонна толору өйүүлөр. (Ытыс таһыныта).

ССРС Конституциятын дүүллэһиллэр бырайыага бигэ марксистский-ленинский акылааттаах. Бу докумуонга социалистический демократия В. И. Ленин ырытан өҥөрбүт принциптэрэ түмүллэн кордоролунулар, салгы сайыннарылынылар. Бырайыах бары раздэллара уонна ис-татыйалара сайдымлаах социализм ис дьинин, тутула турар коммунистический общество норуоттарын уонна принциптэ-рин чуолкайдык кордороллор. Конституция бырайыага — би-лигини кэм уһулуччулаах поли-тической уонна идеинэй-теоре-тической докумуона. Киһи со-ветский норуоту коммунизм киһи охсуһууга саҥа модун күүс-тээх орунунан сөбиллэр, бүүс-бүтүнүү дьиннээх демократиз-мынан, мукутуур научноһууна толору, сырдик сарынны күннэ туһуланар! Баһыттан-атадар тии-лэ демократияй, реакцияй, үлэтин маассалар интернациона-листу бүүс-бүтүнүү билимнэ, бэйэтин үйэтин морон эрэр социальнай система мүчүрүгүнэ суох өлөр кэмэ кэлитин утатытарга холо-нон буржуазнай конституционал-лар ССРС Конституцията гражд-аннар бары быраантарын уонна көҕүлэрин араллаахтык максим-ализмнан төрдүттэн уратыланар.

ССКП Кини Комитета, Консти-туционный Комиссия Төрүт Со-куон бырайыагын бэлэмнээһин-нэ баарай улахан үлэни ыт-тылар. Ити үлэ ССКП КК, кини Политбюротун утумнаах ленин-ский курсун кытта, бу истори-ческой докумуону үөскэтигэ түс бэйэтинэн кыайан сыаналам-мат кылааты киллэрибүт арал-лаах лениннэ, биһиги комитет ССРС Верховнай Советын де-

путаттарын кытта корсүһүүлэр кэмнэригэр республика үлэһиттэ-рэ биһиэхэ кинилэр ааттарыттан ССРС саҥа Конституциятын киһи куоластыырбытыгар соруудаа-ахтылар. Ону толорон уонна ону кытта тэҥнэ түс бэйэлэрин са-һааларын уонна чүстүөлөрүн ааһар, Саха АССР-тан ССРС Вер-ховнай Советыгар депутаттар Со-ветской Социалистической Рес-публикалар Союзтарын ССРС Верховнай Советын уочарата суох VII сессиятыгар киллэрил-либит Төрүт Сокуонун бырайыа-гын бигэргэтэргэ этиини итинтик уонна биһи санаанан өйүүлөр.

Бырайыагы дүүллэһин хаа-мытыгар Саха АССР үлэһиттэ-рин үтүс элбэх сүрүктэра уонна муһунахтарга тыл этиилэрэ об-щественноһун бэйэ оруолун уонна эппиэтинэһин өйдөөһүнү-нэ, үрдүк гражд-анственнөөһүн толорулар. Олорго — биһиги Ийэ дойдубут экономической мо-дун кыаһын хаптар, үлэ көл-лөктүөрүн оруолларын күү-сүрдөр тустарыгар, биһиги госу-дарствоһун уонна киһи олохтоох органнын авторитеттарын сал-гыны үрдөтөр тустарыгар кыһам-ны. Олорго — ленинскэй на-циональной политиканы утум-наахтык олоххо киллэрибүтүрүн иһин партиага, киһи Кини Ко-митетыгар дириг махтал чувст-вота.

Урукку өтүгүр баһынан олор-бүт норуоттар юридической өт-түнөн уонна дьиннээх олоххо тэҥэ суох буолууларын Улуу Ок-тябрь үйэ-саас тухары туорап-пыта, кинилэр экономикалара, наукалара уонна культуралара ордук турганык өрө көтөүлүү-түн хаачыйбыта. Саха АССР сайдытын билигин таһыма, та-баарыс Леонид Ильич Брежнев ССКП КК мам ыйынаады Плену-мутар туох туһунаан эппитин итэриктээхтик бигэргэтен көр-дөр. «Биһиги бары республика-ларбыт, — диир билигэһиттэ киһи, — өлөр истэригэр урукку өтүгүр экономической уонна культурнай өттүнэн хаалан пе-ниттэр эмнэ, билигин сайдым үр-дүк таһымын ситистилэр. Ону кытта тэҥнэ хас биһирди респу-блика экономиката норуот ха-һаайыстыбатын биһи кэлим ком-плексын быстынат сорботугар кубулуйда».

Ити комплекс быстынат сор-ботун быһымынан, Саха АССР дойду экономической модун кыа-һын бөбөрүтүүгэ бэйэтин кыа-һын иһинэн кылааты киллэрэр. Онуоха кини ССРС бары норуот-тарын, туох-ханнык иһиннэ Улуу нуучча норуотун, сүҥкэн, улам ордук улаатан иһэр көмөлөрүнэн туһанар.

ССКП XXV съезигэр бигэргэ-тиллибит «1976—1980 сыллар-га ССРС норуотун хаһаайыстыба-тын сайыннары сүрүн туһаа-йыларыгар» дьобууннаах миэс-тэ Саха сирэ эмнэ киирсэр зона-тын — БАМ зонатын хаһаайыс-тыан — БАМ зонатын туһаа-тыбаннай өттүнэн туһаа таһаа-рыны проблемаларыгар бөрүл-лүбүтэ. Онуоха сеп түбэһиннэрэн Саха сирин Согуруу өттүнээҥи территориянай-производствен-най комплексы үөскэтин саҥа-най комплекс үөскэтин разреши-ламыта, чоһтоох бөдөг разрез-түтүү тэтиллилэ. Социалисти-ческой эбэһээтистибэлэргэ ко-рүлүбүтүн да курдук, Улуу Ок-тябрь 60 сыла туолуутугар Ула-хан Бам быстынат сорботунан мир суолун линиятыгар тинэх рельсалар уурулуохтара.

1936 сыллаахха ССРС Кон-ституциятын ылымнахтан кэни-ки ааһыллыбыт суолу эргиллэн көрдөхпүтүнэ, биһиги ССКП ле-нинскэй национальной политика-тын күнүн сардаҥата тыкпыт Хотугу кыраайын норуоттарын олохторугар тахсыбыт сүҥкэн уларыһымалары илэ-бодо көрөбүт. Ааспыт 40 сыл устатыгар тахсы-быт сорох социальнай-экономи-ческой уларыһымалар тустарынан манньк даннайдар кэһинилэр. Саха АССР промышленноһын бүтүннүүтүн бородууксууатын кээмэйэ 27 төгүл үүннэ. Рабо-чай кылаас улахан этэрээтэ баар буолла. Төрдүттэн уларыһымалар тыа сиригэр табыстылар; манна үрдүк механизациялаах бөдөг совхозтар үлэһитлэр. Республи-ка норуотун хаһаайыстыбатыгар үрдүк уонна орто үөрэхтээх спе-циалистар аһааннара 24 төгүл элбээтэ. Кэлимсэ үөрэхтэни, научнай учреждениелар, оскуо-лалар, кулууптар, театрдар сай-дыбыт ситимнэрэ, государствен-най университет — республика-ва бүгүн дэ ити характернай.

Табаарыс депутаттар! Улуу Октябрь 60 сыла туолуутугар бэлэмнэни, ССРС саҥа Консти-туциятын бырайыагын норуот

бүтүүнүн дүүллэһинтэ аһа-айар эрчимнэ өссө ордук үлэ-түлэр. Саха сирин үлэһиттэ-рин юбилейдаах сылга Урдук соци-алистической эбэһээтистибэлэ-рин ылымнаахтык уонна бүтүн рес-публика ити эбэһээтистибэлэ-рин ситиһиннээхтик толору-рин туһунаан итинтик сөп. (Ытыс таһыныта).

Улуу Октябрь 60 сыла туолуутун көрсөргө бэлэмнэ-нир ныгыттыл ырааттыл ыра-на түмүбүт советский дьин-нэ үрдүк политической уонна тү-активнөөй кордороллор. Дьин-буолар социалистический на-ционализм олоххо эппиэтинэ-һиннээх демократизм үлэ-көстүүтэ. Итиннэ бу бөдөг руу-түгүр уонна бигэргэтилли киллэриллибит ССРС Төрүт Со-куонун бырайыага дьиннэ уонна чаһылхайды түмүк-тор.

Табаарыс депутаттар! Са-Конституцияны ылымнэ дойду үрдүнэн сүҥкэн су-лаах событиенан, советский руокка бүтүүнүгэр сырдик ра-һааннаһыгынан, советский социалистической демократиз-м кэһинээх өрөгөйдөөһүнүнэ луоҕа. Биһиэхэ ССРС Вер-ховнай Советын депутаттарыгар, ити-ческой событиера — Саха Социалистической Республи-ка Союзтарын саҥа Консти-туциятын, сайдымлаах соци-алистической Конституциятын, тутула коммунизм Конституциятын и-һиһи кыттар сүҥкэн дьобол тигистэ! (Ытыс таһыныта).

Саха сирин коммунистичес-кый үлэһиттэре онус пени-соруудахтарын чиксөөхтэ руоктара, Советтар тулу-ра салгыны чачири соци-альнай кылааттарын киллэри-дизин ленинскэй Кини Ком-ССКП КК табаарыс Ле-Ильич Брежнев бигэ-Политбюротун, ССРС Вер-ховнай Советын эрэннэрэ

бүтүүнүн дүүллэһинтэ аһа-айар эрчимнэ өссө ордук үлэ-түлэр. Саха сирин үлэһиттэ-рин юбилейдаах сылга Урдук соци-алистической эбэһээтистибэлэ-рин ылымнаахтык уонна бүтүн рес-публика ити эбэһээтистибэлэ-рин ситиһиннээхтик толору-рин туһунаан итинтик сөп. (Ытыс таһыныта).

Улуу Октябрь 60 сыла туолуутун көрсөргө бэлэмнэ-нир ныгыттыл ырааттыл ыра-на түмүбүт советский дьин-нэ үрдүк политической уонна тү-активнөөй кордороллор. Дьин-буолар социалистический на-ционализм олоххо эппиэтинэ-һиннээх демократизм үлэ-көстүүтэ. Итиннэ бу бөдөг руу-түгүр уонна бигэргэтилли киллэриллибит ССРС Төрүт Со-куонун бырайыага дьиннэ уонна чаһылхайды түмүк-тор.

Табаарыс депутаттар! Са-Конституцияны ылымнэ дойду үрдүнэн сүҥкэн су-лаах событиенан, советский руокка бүтүүнүгэр сырдик ра-һааннаһыгынан, советский социалистической демократиз-м кэһинээх өрөгөйдөөһүнүнэ луоҕа. Биһиэхэ ССРС Вер-ховнай Советын депутаттарыгар, ити-ческой событиера — Саха Социалистической Республи-ка Союзтарын саҥа Консти-туциятын, сайдымлаах соци-алистической Конституциятын, тутула коммунизм Конституциятын и-һиһи кыттар сүҥкэн дьобол тигистэ! (Ытыс таһыныта).

Саха сирин коммунистичес-кый үлэһиттэре онус пени-соруудахтарын чиксөөхтэ руоктара, Советтар тулу-ра салгыны чачири соци-альнай кылааттарын киллэри-дизин ленинскэй Кини Ком-ССКП КК табаарыс Ле-Ильич Брежнев бигэ-Политбюротун, ССРС Вер-ховнай Советын эрэннэрэ

УКРАИНСКАЯ ССР. Луцкыйдаабы автомобиллэр...
 лектыва Улуу Октябрь 60 сыла туолуутун чизинэр...
 дар ситиһиннээхтик турар. Сыа саҥаалыһааһыттан билиһин...
 нан 1987 тый. солк. бородууксууа оҥоһуллуна.
 СНИМКА: предприниматель ЛуАЗ-969 М еездесод...
 таһаарарга бэлэмнээр.

Агитатордарга, политинформатордарга көмө

СОВХОЗТАР СУӨҤҮ ИТИИТИГЭР 1977 СЫЛ АЛТЫННЫЫ 1 КҮНҮНЭЭ

Совхозтар	Эт оҥоһуута (центнер) тыһынаннаах ыйааһынынан				Үүт валовой ыама (центнер)				Биһир фуражный ынахтан ыама (кг)				Үүтү государство атымлааһын (центнер)				Эти государство атымлааһын (центнер)			
	Тобус ыйдаах былаан	Туола	%	1976 с.	Тобус ыйдаах былаан	Туола	%	1976 с.	Тобус ыйдаах былаан	Туола	%	1976 с.	Тобус ыйдаах былаан	Туола	%	1976 с.	Тобус ыйдаах былаан	Туола	%	1976 с.
К. Маркс	3670	2049	55,8	+413	27780	29990	107,9	+3028	1145	1208	+24		21260	22699	106,8	+2313	3570	1906	53,4	
Субуруускый	3570	3194	89,6	+206	26150	23126	88,4	+1518	1018	863	-14		19410	18090	93,1	+1643	3570	3161	88,5	
Э. Эрестин	2930	3063	104,5	-723	25390	28220	111,1	+1708	1371	1571	+12		19930	21388	106,3	+788	2860	3000	104,9	
Ор. үрдүнэ	10170	8306	81,7	-104	79320	81336	102,5	+6254	1158	1169	+3		60600	62711	103,4	+4173	10000	8067	80,7	

A black and white portrait photograph of a man with a mustache, wearing a suit jacket and a light-colored shirt. The photo is mounted on a light-colored card.

Редакторы: С. Н. ЧИЧИГИНА